



IZJAVA O VEČLETNI STRATEGIJI RAZVOJA JAVNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNOST PROMETA

UVOD

Varnost v cestnem prometu je v Republiki Sloveniji (RS) pomembno družbeno vprašanje. V prometnih nesrečah spremljamo izgube življenj in hude invalidnosti kot nenadomestljive ter nepopravljive izgube v družinah, družbi in škode, ki jih ima družba zaradi posledic prometnih nesreč. Na nastanek prometnih nesreč vpliva več dejavnikov, poglobitni pa so udeleženci v cestnem prometu, cestna infrastruktura, vozila in okolje. Varnost cestnega prometa je odvisna od odgovornega ravnanja posameznika, vzgojno izobraževalnih in preventivnih institucij, medijev, represivnih organov, civilne družbe, lokalnih skupnosti, državnih organov in drugih deležnikov na tem področju.

Javna agencija RS za varnost prometa (AVP) si bo prizadevala, da v sodelovanju in s koordinacijo vseh deležnikov na področju prometne varnosti stalno izboljšuje prometno varnost in sledi Viziji nič.

ORGANIZCIJSKA STRUKTURA AVP

AVP se je v zadnjih dveh letih organizacijsko okrepila in reorganizirala na način, da dosega boljši učinek z istim kadrom. Organizacijska shema in katalog delovnih mest morata še naprej slediti razvoju na tem področju in spremembam, s katerimi smo izzvani. Organizacijska struktura bo še bolj fleksibilna in racionalna. Usmerjena bo k strokovnem razvoju, večjemu poudarku na preventivi, mednarodnemu sodelovanju in prihodki na trgu (v tistem delu, kjer je to možno, potrebno in racionalno).

KADROVSKI NAČRT

Od AVP se zahteva in pričakuje vedno več. Temu mora slediti tudi kadrovski načrt. Del razvoja kadra se bo reševal z notranjimi prerazporeditvami in nadomeščanjem upokojenega kadra. Del se bo moral zapolniti z minimalnim povečanjem kadrovskega načrta. Del kadrovske okrepitve bo šel na račun prihodkov iz tržne dejavnosti in zaposlenih, ki se ne štejejo v kadrovski načrt. Za del nalog pa bo potrebno najemati zunanje sodelavce in strokovnjake, predvsem iz naslova pridobljenih lastnih sredstev.

DEJAVNOST

VOZNIKI: Področje voznikov je zelo pomembno. Voznik oz. človeški faktor je največkrat vzrok za prometno nesrečo. Urediti je potrebno razmere na področju usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil. V zadnjih dveh letih je bil vzpostavljen dober sistem strokovnih nadzorov. Potrebna je še sprememba zakonodaje, da bo nadzor bolj učinkovit. V postopku je Zakon o voznikih, ki vsebuje ustrezne spremembe.

VOZILA: Vozila skupaj z vozniki in prometno infrastrukturo spadajo med najpomembnejše dejavnike prometne varnosti. Ustreznost in skladnost vozil s tehničnimi zahtevami in standardi preverjajo pooblaščen organizacije. Te so postavljene med dva nasprotujoča si interesa. Na eni strani je AVP, ki ji je v interesu temeljito pregledovanje vozil, saj si na cesti želi le tehnično brezhibna vozila brez izjem. Na drugi strani pa so uporabniki vozil, ki praviloma želijo pregled opraviti čim hitreje in brez ugotovljenih napak na vozilu. Ker so te organizacije na trgu, so velikokrat na preizkušnji med tem, kaj je prav in kaj stranka želi. Tako so tisti, ki delajo strokovno in pošteno na slabšem, saj se jih stranke izogibajo. Izboljšanje stanja lahko dosežemo z nadzorom in strokovno podporo organizacijam. Nadzori se izvajajo. S spremembo Zakona o vozilih se bo dala možnost za učinkovit nadzor, saj bo vzpostavljena sledljivost in dokazljivost.

IZPITNI CENTRI (IC): Izpitni centri se bodo ukinili in bodo vsi zaposleni pod isto »streho«. Izpiti se bodo še naprej izvajali v različnih krajih, vendar ne kot samostojne enote temveč kot izpostavljena enota AVP. To bo prineslo večjo racionalizacijo kadra, boljšo učinkovitost in nadzor. Hkrati se bo vzpostavil enoten standard ocenjevanja za celo območje Slovenije. Sistem financiranja se bo moral urediti s tarifo. Z višino zneska iz tarife bodo kandidati pokrili stroške izpita. Zaradi zadostnih sredstev in namenske porabe bo del AVP, ki je namenjen izvajanju izpitov za voznike motornih vozil, ustrezno financiran. To bo omogočilo vzpostavitev materialnih pogojev za izvajanje izpitov v skladu z zahtevami področne zakonodaje, hkrati pa omogočilo razvoj kadrovskega in strokovnega potenciala.

PREVENTIVA: Preventiva je zelo pomembna in ima dolgotrajne učinke na prometno varnost. Potrebno je zagotoviti sredstva za izvedbo preventivne tako preko AVP, lokalnih skupnosti, državnih organov in nevladnih organizacij. Del sredstev bo moral biti zagotovljen iz proračuna RS, del pa ga bo AVP zagotavljala z lastnimi prihodki. Sredstev za preventivo praktično nikoli ni dovolj, saj se z več sredstvi izvede več dejavnosti in doseže boljše učinke. AVP mora v petih letih povečevati sredstva za preventivo na način, da bo zagotovljenih vsaj 1 evro na prebivalca preko delovanja AVP. Pomembno bo sodelovanje z lokalnimi sveti za preventivo in vzgojo in nevladnimi organizacijami.

FINANCIRANJE

V Nacionalnem programu varnosti cestnega prometa v poglavju FINANCIRANJE zapisano »Finančna sredstva, potrebna za izvajanje nacionalnega programa, so ocenjena orientacijsko in so vodilo ministrstvom, agencijam in službam, da bodo pri načrtovanju proračunov **ustrezen odstotek** sredstev namenili tudi izvajanju nalog iz nacionalnega programa.«

Na podlagi dejanskega stanja ugotavljamo, da temu ni tako. V letu 2016 je ministrstvo prepoznalo upravičenost zahtev AVP po zagotovitvi več sredstev iz proračuna, hkrati pa AVP dviga delež lastnih sredstev iz 3 na 20 odstotkov.

V prihodnjih petih letih bo proračun AVP moral preseči znesek 5.800.000,00 evrov, če se od nje pričakuje kvalitetno izvajanje vseh nalog. K jasni sliki financiranja bi pripomogla tudi transparentnost v smislu razmejitev prihodkov, ki jih AVP zagotovi v državni proračun na podlagi svojega dela in storitev ter odhodkov, ki jih AVP iz integralnega proračuna za svoje delovanje prejme. Tako bi se AVP iz proračuna lahko zagotovil enak del sredstev, ki ga sama prispeva v državni proračun. Sicer pa bo ob vzpostavitvi vseh nakazanih pogojev za lastna sredstva, razmerje proračuna obrnjeno, in sicer se bo AVP financirala na način: 20 odstotkov proračun in 80 odstotkov lastna sredstva.

ZAKLJUČEK

AVP je prepoznana kot nosilec prometne varnosti v Sloveniji. AVP bo temeljila na prepoznavnosti, znanju in strokovnosti ter krepila svojo vlogo na tem področju.